

Interview met Janet Mensink, medewerker textiel Solidaridad.

Pendelen.

‘Het is het eind van de dag en vrijwel iedereen is naar huis. Ik neem de telefoon aan en maak aantekeningen. Over het algemeen kun je wel zeggen dat een groot deel van m'n werk bestaat uit communiceren: e-mailen en bellen.’

Wat is jouw rol binnen MADE- BY?

‘Ik ben verantwoordelijk voor de producentenontwikkeling in de regio's India en Uganda-Tunesië. Net als in Peru willen we hier ‘modelketens’ opzetten waar een kledingstuk van begin tot eind verantwoord geproduceerd kan worden. Dat is een flinke klus, want er zitten heel wat schakels in die textielketen. Katoen telen, spinnen, weven, verven, naaien, afwerken et cetera. En dan hebben we het nog niet over transport, verschepping, verpakking en accessoires. In Uganda-Tunesië zijn al verschillende producenten aan elkaar gekoppeld. Kuyichi maakt hiervan gebruik voor haar jeans. Ik ben nu bezig het SA8000-traject voor het naaiatelier in Tunesië te begeleiden. Daarna volgen de wasserijen en in de nabije toekomst ga ik samen met de Ugandese katoenboeren een sociaal programma opzetten. India is moeilijker. We zijn dit voorjaar een biologisch katoenproject begonnen, maar het vinden van geschikte naaiateliers wil maar niet lukken. Enerzijds moeten die een perfect product op tijd kunnen leveren, anderzijds moeten de arbeidsomstandigheden oké zijn. Het bedrijf hoeft niet op voorhand voorbeeldig te zijn, maar moet dat wel kunnen worden. Het is een kunst om dat goed in te schatten. Dat lukt niet met één bezoek. We hebben een aantal kandidaten, maar nader onderzoek is geboden!’

Vertrouw je ze niet?

‘Jawel, maar zakendoen met Indiërs is heel bijzonder. Het hoofdknikken is een curieus fenomeen. Vaak is het onduidelijk of ze ‘ja’ of ‘nee’ bedoelen. Ook in verdere gesprekken kom je daar niet goed achter. Inzichten veranderen snel. De komende maanden zullen we met potentiële partners concrete afspraken moeten maken.’

Er zijn tientallen gedragscodes, waarom werkt MADE-BY met SA8000?

‘De International Labour Organisation, een afdeling van de VN, heeft een aantal normen gesteld inzake arbeidsomstandigheden. Dat gaat om dingen als kinderarbeid, salaris, vrijheid van vereniging en veiligheid. SA8000 is gebaseerd op deze normen en er zit een management-systeem aan vast. Het bedrijf dat gecertificeerd wordt moet beleid vaststellen en publiceren, en streven naar continue verbetering. SA8000 is een van de weinige gedragscodes die wereldwijd bekend zijn en worden toegepast. MADE-BY werkt in een internationale context, vandaar.’

Wie controleert of de bedrijven zich daadwerkelijk aan die criteria houden?

‘Dat doen geaccrediteerde inspecteurs. De eerste audit bestaat uit een vooronderzoek en vervolgens een inspectie. Tijdens de inspectie wordt een ronde gemaakt door de fabriek, de administratie doorgenomen, het management ondervraagd en een willekeurig aantal medewerkers geïnterviewd. Wanneer aan de SA8000-criteria is voldaan, wordt een drie jaar geldend certificaat uitgegeven, maar de audits worden elk half jaar herhaald. Solidaridad wil graag een stap verder gaan, vooral wat betreft de medezeggenschap van arbeiders. SAVE, een lokale NGO, heeft hier uitgesproken ideeën over. Samen met hen kunnen we die ideeën toetsen en wanneer haalbaar in de praktijk brengen.’

Je hebt te maken met verschillende werelddelen, bedrijfstakken, talen, culturen...

‘Al die dingen vind ik spannend, gevarieerd en geweldig! Ik knip de onderdelen van de keten in kleine stukjes. Voor elk stuk maak je een plan van aanpak en zoek je mensen die kunnen assisteren bij de uitvoering. Om een voorbeeld te noemen: het begeleiden en trainen van de boeren in India, het garanderen van kwalitatief goede katoen en het samenbrengen van de biologische katoen uit verschillende dorpen tot één batch vergt een enorme organisatie. We hebben hiervoor een uitstekende partner gevonden: ETC India. Alleen al om dit project te runnen zet ETC tien personen in. Bovendien zijn er zeven lokale NGO's die de begeleiding in de dorpen doen. Uiteindelijk is het natuurlijk de kunst om het overzicht te bewaren over alle deelprojecten, deze aan elkaar te koppelen en toe te werken naar de beoogde modelketens.’

Ben je nooit eens pessimistisch?

‘Nee, ik werk vanuit de overtuiging en ervaring dat er voor ieder probleem een oplossing is.’

Wat vind je het meest interessant aan dit project?

‘Vrijheid en eigen verantwoordelijkheid. Er is nergens voorgeschreven wat we moeten doen om die ketens op te bouwen. Eigen creativiteit is dus een must. Daarnaast vind ik het product kleding geweldig. Stijl en imago spelen een grote rol. Mode is een heel bijzonder wereldje met een totaal andere bedrijfscultuur dan die van Solidaridad. Het pendelen tussen die twee werelden vind ik spannend.’

Kun je thuis de knop omzetten of lig je in je bed te malen?

‘Ik ben er niet voortdurend mee bezig. Maar het denken gaat gewoon door. Onder de douche kan zomaar ineens een zinvolle gedachte opkomen: als we dat met die spinner nou zo doen in plaats van zo, dan zijn we van een hoop sores verlost.’

Dit artikel verscheen in ‘MADE-BY Solidaridad’, winter 2004

MADE-BY

Amsterdam, oktober 2005